



Llywodraeth Cymru  
Welsh Government

POLISI A STRATEGAETH

# Y berthynas rhwng y DU a'r UE yn y dyfodol: blaenoriaethau negodi i Gymru

Dadansoddiad Llywodraeth Cymru o Ddatganiad Gwleidyddol  
Llywodraeth y DU.

Cyhoeddwyd gyntaf: 23 Ionawr 2020

Diweddarwyd ddiwethaf: 23 Ionawr 2020

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

# Cynnwys

## Rhagair

---

## Crynodeb

---

## Blaenoriaethau negodi

---

## Rhan 1

---

## Rhan 2

---

## Rhan 3

---

## Rhan 4

---

## Rhan 5

---

## Atodiad A

---

## Annex B

---

## 1. Rhagair y Prif Weinidog

Ers y refferendwm ar yr UE yn 2016 mae Llywodraeth Cymru wedi cael ei llywio gan fwriad clir i ddiogelu dyfodol Cymru o dan ba amgylchiadau bynnag y mae Brexit yn eu creu. Mae'n amlwg bellach, gan fod y Deyrnas Unedig yn ymadael â'r Undeb Ewropeaidd – er nad yw hynny ar y telerau y byddem yn eu dymuno – bod rhaid inni droi ein sylw at y dyfodol.

Cyn hir, bydd Llywodraeth y DU yn dechrau negodiadau â'r UE ynghylch

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

cytundeb hirdymor parhaol. Mae'r cytundeb hwn yn hanfodol bwysig i Gymru. Bydd yn pennu sail ein masnach yn y dyfodol, a'n perthynas ehangach â'r UE, am ddegawdau i ddod. Bydd Llywodraeth y DU yn seilio ei strategaeth negodi ar yr hyn a nodir yn y Datganiad Gwleidyddol, ond mae'r dystiolaeth yn glir mai'r pellaf y mae'r DU yn symud oddi wrth yr integreiddio economaidd y mae Marchnad Sengl ac Undeb Tollau'r UE yn ei ddarparu, y mwyaf fydd y niwed economaidd. Yr UE yw ein partner masnachu pwysicaf, a bydd yn parhau i fod felly. Ni allai mwy fod yn y fantol.

O ystyried hynny, byddwn yn parhau i herio unrhyw ddull o ymdrin â'r negodiadau sy'n rhoi blaenoriaeth i allu'r DU i symud oddi wrth safonau rheoleiddiol yr UE. Byddai dull o'r fath yn ddiffygiol iawn ac yn niweidio Cymru yn ddifrifol. Yn hytrach, mae angen inni ddiogelu'r gorau o'r hyn y mae Ewrop wedi'i gyflawni. Mae hyn yn cynnwys cydweddu â'r safonau uchaf o ran diogelu'r amgylchedd sydd wedi sicrhau aer, traethau a dŵr glanach, a chynnal neu godi lefelau diogelu gweithwyr. Mae Llywodraeth y DU yn honni ei bod am gynnal safonau uchel a byddwn yn mynnu ei bod yn cadw at ei gair. Byddwn felly yn gwrthwynebu unrhyw agenda ddadreoleiddio, a fydd yn peri niwed i fuddiannau pobl.

Rydym yn gwrthod fersiwn o Brexit sydd wedi'i seilio ar Brydain sydd â chyflogau isel, sicrwydd isel o ran swyddi a llai o reoleiddio ac sy'n gaeth i fodel economaidd o anhydraddoldeb cynyddol.

Rydym am weld dyfodol i Gymru ar ôl Brexit sy'n parchu ein holl ddinasyddion a chymunedau. Mae Cymru yn cofleidio Ewrop, ei dinasyddion a'r byd ehangach. Rydym yn cydnabod y cyfraniad gwerthfawr y mae dinasyddion yr UE wedi'i wneud ac y byddant yn parhau i'w wneud at ein heconomi, at ddarparu gwasanaethau cyhoeddus ac at ein cymunedau.

Rydym am gael perthynas economaidd sy'n seiliedig ar bartneriaeth â'n cymdogion yn Ewrop ac ar gystadleuaeth deg.

Rydym yn annog ein busnesau i fasnachu'n fyd-eang a manteisio ar ein twf cyflym, ac rydym yn parhau i groesawu, gwerthfawrogi a chefnogi ein buddsoddwyr o bob cwr o'r byd.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Er mwyn cyflawni hyn i gyd, mae'n hanfodol bod Llywodraeth Cymru yn rhan o'r negodiadau i ddiogelu buddiannau Cymru, gan gynnwys y sector gweithgynhyrchu, bwyd-amaeth a gwasanaethau a fasnachir. Mae angen cytundeb arnom sy'n adlewyrchu buddiannau Cymru a'r DU gyfan. Ac mae angen i'r DU barhau'n undeb economaidd sydd wedi'i seilio ar barch o bob ochr tuag at gyfrifoldebau pob un o lywodraethau'r Undeb.

Nid ydym yn credu bod modd sicrhau'r cytundeb gorau mewn ychydig fisoedd o negodiadau yn unig. Mae penderfyniad Llywodraeth y DU i beidio â cheisio estyniad i'r cyfnod pontio, os bydd ei angen, yn fyrbwyll ac yn dangos diffyg cydnabyddiaeth o'r heriau sydd i ddod. Byddwn yn parhau i ddadlau y dylai Llywodraeth y DU adael y posibilrwydd yn agored am estyniad y tu hwnt i ddyddiad terfyn mympwyol Rhagfyr 2020 fel y mae'r Cytundeb Ymadael yn darparu ar ei gyfer. Byddai hynny'n sicrhau mai negodi'r fargen orau posibl fyddai'r flaenoriaeth, nid cadw at ddyddiad terfyn a bennwyd ar hap.

Yn y papur hwn, rydym yn egluro'r ffordd orau o fwrw ymlaen â'r holl elfennau hyn mewn modd sy'n gwarchod buddiannau hanfodol Cymru. Rydym yn ei gwneud yn glir bod angen newidiadau er mwyn gwarchod buddiannau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Cymru a'r DU gyfan. Byddwn yn parhau i geisio dylanwadu ar safbwynt y DU ac yn parhau i alw am rôl ffurfiol yn y negodiadau o'r dechrau i'r diwedd, o'r broses o gytuno ar y mandadau negodi hyd at y cytundeb terfynol. Ni all Llywodraeth y DU ar ei phen ei hunan siarad ar ran y DU gyfan: rhaid i lais y llywodraethau datganoledig gael ei glywed hefyd.

## 2. Crynodeb

Bydd y DU yn ymadael â'r UE ar 31 Ionawr, ac felly bydd y negodiadau ynghylch y berthynas rhwng y DU â'r UE yn y dyfodol yn dechrau.

Rydym yn credu'n gryf y dylai'r amserlen ar gyfer y negodiadau hynny fod yn ddigon hyblyg i helpu'r ddwy ochr i ddod i'r cytundeb cywir. Mae penderfyniad Llywodraeth y DU i ddiystyru'r posibilrwydd o ymestyn y cyfnod pontio yn fyrbwyll, ac ni fydd ond yn cyfyngu ar y negodiadau mewn modd artiffisial. Rhaid inni osgoi'r posibilrwydd o syrthio dros ddibyn arall ym mis Rhagfyr 2020 os na cheir cytundeb cynhwysfawr dros y flwyddyn nesaf.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod gan Lywodraeth y DU fandad i seilio perthynas y DU yn y dyfodol ar y Datganiad Gwleidyddol y cytunodd yr UE iddo ym mis Hydref 2019. Fodd bynnag, o ystyried pwysigrwydd ein cysylltiadau â'r UE, rydym yn credu bod nifer o feysydd pwysig o ran y berthynas rhwng y DU a'r UE y dylid edrych yn agosach ac yn fanylach arnynt na'r hyn a nodir yn y Datganiad Gwleidyddol.

Ceir crynodeb o'r rhain yn y pwyntiau canlynol:

- O ystyried pwysigrwydd aruthrol marchnadoedd yr UE i'n heconomi, yn enwedig i sector gweithgynhyrchu, sector amaethyddiaeth a sector gwasanaethau Cymru, rhaid i'r DU flaenoriaethu marchnadoedd yr UE dros drefniadau masnach â gwledydd eraill.
- Er ein bod yn cydnabod y bydd ein perthynas â'r UE yn y dyfodol yn seiliedig ar Gytundeb Masnach Rydd, rhaid i'r DU gael mynediad mor gyflawn â phosibl at farchnadoedd yr UE, gan gael gwared ar dariffau a lleihau'r rhwystrau di-dariff. Mae hyn yn golygu:
  - Dod i gytundeb cyffredinol teg â'r UE i sicrhau cystadleuaeth agored a theg, gan gynnwys cydweddiad o ran safonau amgylcheddol, safonau cymdeithasol a safonau'r farchnad lafur
  - Sicrhau cydweddiad dynamig â rheolau a rheoliadau'r UE i ofalu na ddaw unrhyw rwystrau newydd rhag masnachu i rym
  - Bod yn rhan o gyrff ac asiantaethau'r UE, fel yr Asiantaeth Gemegion Ewropeaidd, i gefnogi cydweddiad dynamig
  - Sicrhau bod y dewisiadau o ran llywodraethiant ein perthynas yn y dyfodol, a fframwaith mewnfudo y DU yn y dyfodol, yn adlewyrchu'r flaenoriaeth a roddir i farchnadoedd yr UE.
- Sicrhau bod partneriaeth ddiogelwch y dyfodol mor gyflawn â phosibl a'i bod yn efelychu'r trefniadau presennol gymaint â phosibl, gan gynnwys cydlyniad mewnol ac allanol.
- Parhau i gymryd rhan yn rhaglenni pwysig yr UE, gan gynnwys Erasmus+, Horizon Ewrop, Ewrop Greadigol ac INTERREG, i enwi dim ond rhai.
- Cydnabod y bydd llywodraethau datganoledig yn awyddus i fod yn rhan o raglenni'r UE, hyd yn oed os bydd rhai o wledydd eraill y Deyrnas Unedig, neu bob un ohonynt, yn dewis peidio â gwneud hynny.
- Mae angen brys i gael asesiad digonolrwydd cadarnhaol gan yr UE i

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ddiogelu llif data.

- I gloi, rhaid i'r Llywodraeth Ddatganoledig gymryd rhan lawn yn y negodiadau ac yn y Cyd-bwyllgor a fydd yn goruchwylio'r broses o roi'r trefniadau ar waith.

### **3. Y Berthynas rhwng y DU a'r UE yn y dyfodol: blaenoriaethau negodi i Gymru**

Dogfen yw'r "Datganiad Gwleidyddol" sy'n gysylltiedig â Chytundeb yr UE a'r DU ar Ymadawiad y DU â'r UE.

Mae'r Datganiad Gwleidyddol yn amlinellu'r fframwaith ar gyfer y berthynas rhwng yr UE a'r DU yn y dyfodol. Dogfen gwleidyddol ei natur yw hi ac nid yw'n ffurfio rhan gyfreithiol rwymol o'r cytundeb; yn hytrach, mae'n nodi'r telerau ar gyfer cynnal negodiadau yn y dyfodol ynghylch cytundeb mwy hirdymor.

#### **Datganiad Gwleidyddol: strwythur bras**

Mae'r Datganiad Gwleidyddol wedi'i rannu'n bum rhan sy'n amlinellu agweddau amrywiol ar y berthynas rhwng y DU a'r UE yn y dyfodol.

#### **Rhan 1: Darpariaethau cychwynnol**

- Mae'r Rhan hon yn amlinellu egwyddorion lefel uchel i fod yn sail ar gyfer cydweithredu rhwng y DU a'r UE gan nodi meysydd trawsbynciol sy'n sylfaenol i'r cydweithredu hwnnw gan gynnwys llif data a chyfranogi yn rhaglenni'r UE.

#### **Rhan 2: Partneriaeth economaidd**

- Mae'r Rhan hon yn ymdrin â phartneriaeth economaidd y DU a'r UE yn y dyfodol gan gynnwys symud nwyddau, gwasanaethau, cyfalaf, pobl a meysydd sectorol penodol o fudd economaidd.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

### Rhan 3: Partneriaeth ddiogelwch

- Mae'r Rhan hon yn amlinellu uchelgeisiau'r dyfodol ar gyfer partneriaeth diogelwch a chydweithredu gan gynnwys diogelwch allanol a domestig, yn ogystal â meysydd penodol o ddiogelwch thematig megis iechyd, seiber a diogelwch sifil.

### Rhan 4: Trefniadau sefydliadol a threfniadau llorweddol eraill

- Mae'r Rhan hon yn amlinellu'r trefniadau llywodraethu posibl i sicrhau bod y berthynas y cytunwyd arni at y dyfodol yn gweithio'n briodol.

### Rhan 5: Proses arfaethedig

- Mae'r Rhan olaf yn amlinellu'r camau nesaf i geisio dod i gytundeb ar y materion sydd yn y rhannau eraill o'r Datganiad Gwleidyddol.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno set o safbwyntiau sy'n adlewyrchu buddiannau Cymru, gan wneud hynny mewn modd cyson iawn. Disgrifiwyd ein hymagwedd yn gynhwysfawr yn ein Papur Gwyn Diogelu Dyfodol Cymru (Ionawr 2017) a amlinellodd y ffurf leiaf niweidiol ar Brexit. Yn ogystal, rydym wedi darparu safbwyntiau polisi manylach drwy bapurau gwyn a dogfennau amrywiol a restrir yn Atodiad A.

Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi chwe phwynt allweddol yn gyson sy'n ganolog i fuddiannau Cymru yn y dyfodol:

- Y Farchnad Sengl a Masnach Ryngwladol
- Mudo
- Cyllid a buddsoddi
- Materion cyfansoddiadol
- Mesurau diogelu cymdeithasol ac amgylcheddol
- Trefniadau pontio

Bydd angen rhoi sylw i'r holl bwyntiau hyn er mwyn sicrhau na fydd gwead economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Cymru yn cael ei erydu o ganlyniad

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

i ymadael â'r UE.

Mae'r papur hwn yn ymdrin â'r Datganiad Gwleidyddol o safbwynt Llywodraeth Cymru. Wrth wneud hynny, rydym yn cydnabod bod gan Lywodraeth y DU fandad i seilio'r negodiadau ar y Datganiad Gwleidyddol fel y mae ond credwn hefyd fod rhaid i gytundeb â'r UE yn y dyfodol adlewyrchu a diogelu buddiannau Cymru a'r DU gyfan.

Er bod cyfle o hyd i siapio sawl math o berthynas â'r UE yn y dyfodol yn seiliedig ar y Datganiad Gwleidyddol presennol, rydym yn cymell Llywodraeth y DU i gydnabod cryfder y dadleuon a gyflwynir gan Lywodraeth Cymru. Credwn y bydd y dull a amlinellir gennym yn helpu i ddiogelu ffyniant Cymru a'r DU.

Rydym yn cydnabod bod y Datganiad Gwleidyddol yn ddatganiad lefel uchel o uchelgais ar gyfer y berthynas yn y dyfodol. Bydd angen mynd i'r afael â materion manylach yn y misoedd nesaf o negodi. Byddwn yn amlinellu safbwyntiau negodi manwl Llywodraeth Cymru wrth i'r trafodaethau hyn rhwng y DU a'r UE fynd rhagddynt.

## Rhan 1: Darpariaethau cychwynnol

### Sail cydweithredu

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno â'r gwerthoedd a'r hawliau craidd a nodir ym mharagraffau 6 a 7 o'r Datganiad Gwleidyddol. Mae'r DU fel rhan o'r UE wedi datblygu gwerthoedd ar y cyd ynglŷn â hawliau dynol a rhyddidau sylfaenol, egwyddorion democrataidd, rheolaeth y gyfraith a chefnogaeth i atal twf arfau niwclear. Croesawn yr ymrwymiad y bydd ein perthynas yn y dyfodol wedi'i seilio ar y gwerthoedd ar y cyd hyn. Nodwn ymhellach fod Cymru, a'r DU gyfan, yn genedl Ewropeaidd a bod hyn yn fater o werthoedd, buddiannau economaidd a theulu a chyfeillgarwch gymaint ag y mae'n fater o ddaearyddiaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).



## Meysydd o fudd cyffredin

Mae paragraff 11 yn amlinellu sbectrwm eang ar gyfer cyfranogiad posibl y DU yn rhaglenni a mentrau'r UE gan gydnabod yr angen am gyfraniad ariannol teg a phriodol gan y DU. Mae'r testun yn nodi meysydd penodol megis gwyddoniaeth ac arloesi, ieuenctid, diwylliant ac addysg. Mae Llywodraeth Cymru wedi pwysleisio yn gyson bod angen i fynediad barhau at raglenni'r UE sydd wedi dod â buddion amlwg i Gymru, megis Horizon 2020, Erasmus+ ac Ewrop Greadigol, a bod hynny'n flaenoriaeth.

Mae'r cyllid o raglenni'r UE o bwys enfawr i Gymru, gan ysgogi twf economaidd a swyddi. Mae'r cyllid hwn hefyd yn galluogi Llywodraeth Cymru i ddenu adnoddau ychwanegol o ffynonellau cyhoeddus a phreifat. Yn ystod ymgyrch y refferendwm rhoddwyd sicrwydd i bleidleiswyr Cymru na fyddai Cymru ar ei cholled yn sgil ymadael â'r UE. Rhaid gwireddu'r addewid hwn.

Dylai Llywodraeth y DU fod yn uchelgeisiol, a phwyso am drefniadau unigryw â'r DU sy'n caniatáu i'r DU gyfranogi yn holl raglenni'r UE os yw'n dewis gwneud hynny ac nid yn gyfyngedig i'r pynciau hynny sydd yn y Datganiad Gwleidyddol. Rhaid i Lywodraeth y DU gydnabod y manteision y mae'r buddsoddiad a'r cydweithio yn sgil rhaglenni'r UE wedi'u hwyluso. Nid yw asesiad cul o gostau a buddion ariannol yn adlewyrchu'r gwerth y mae'r cydweithredu hwnnw yn ei roi i'r DU a'n partneriaid Ewropeaidd.

Dylai'r berthynas â'r UE yn y dyfodol gydnabod yn benodol y gallai'r Gweinyddiaethau Datganoledig fod yn awyddus i gyfranogi yn rhaglenni'r UE (y rhai presennol a/neu rai yn y dyfodol) yn uniongyrchol, hyd yn oed pan fo rhan o'r DU neu'r DU gyfan yn dewis peidio â gwneud hynny. Pan fo'r cyllid i gyfranogi mewn rhaglenni o'r fath wedi'i ddal yn ganolog yn flaenorol, rhaid inni gael ein cyfran ni o'r adnoddau hynny drwy ddyraniad ychwanegol at grant bloc Llywodraeth Cymru.

Yn ogystal, ar gyfer y rhaglenni hynny lle nad yw'n bosibl parhau i gyfranogi ynddynt, rhaid i Lywodraeth y DU ddarparu cyllid yn lle cyllid yr UE a fyddai fel arall wedi dod i Gymru. Byddwn yn gwrthwynebu unrhyw gamau gan Lywodraeth y DU a fyddai'n ceisio osgoi'r setliad datganoli a chipio

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

penderfyniadau a chyllid sydd wedi bod o dan reolaeth Llywodraeth Cymru ers bron i 20 mlynedd.

Croesawn y testun sy'n dynodi bwriad y DU i ymchwilio i opsiynau ar gyfer perthynas â Banc Buddsoddi Ewrop (EIB) yn y dyfodol. Mae gan Lywodraeth Cymru hanes cryf o bartneriaeth â'r EIB ac mae'r Banc wedi buddsoddi'n sylweddol yng Nghymru. Yn ein Papur Gwyn gwreiddiol ar Brexit, Diogelu Dyfodol Cymru, cyflwynodd Llywodraeth Cymru ddadl gref dros bartneriaeth barhaus â'r EIB ac ni welwn reswm pam na ddylai Llywodraeth y DU arddel yr uchelgais honno hefyd.

Mae Cymru hefyd yn rhannu budd mewn cynnal y berthynas gref a chynhyrchiol a'r gwaith ar y cyd y mae rhaglen INTERREG Iwerddon-Cymru yn eu cynnig. Ar hyn o bryd, mae Llywodraeth Cymru yn cyfranogi yn Rhaglen Iwerddon-Cymru, sy'n elfen o INTERREG sy'n werth £100m dros oes y rhaglen (2014-20). Caiff y cyllid hwn ei fuddsoddi mewn prosiectau sydd o fudd i'r ddwy ochr ar draws ffin forol Iwerddon-Cymru gan greu buddion economaidd amlwg.

Mae Llywodraeth Cymru yn dadlau y bydd gweithgarwch systematig rhaglenni ar draws Môr Iwerddon yn bwysicach pan fydd y DU y tu allan i'r UE, nid yn llai pwysig. Bydd yr elfen Dwyrain-Gorllewin hon yn ategu'r elfen Gogledd-De o raglen PEACE. Bydd parhau â rhaglen Iwerddon-Cymru yn creu cyfleoedd i gysylltiadau busnes ddyfnhau ac ehangu mewn cyd-destun economaidd newydd ac yn helpu i ddatblygu ffyniant yng Nghymru ac yn Iwerddon fel ei gilydd.

Er mwyn i Gymru gyfranogi, bydd angen i Lywodraeth y DU gytuno i fynediad at yr elfen hon o INTERREG fel rhan o'i darpar gytundeb â'r UE, a galwn arni i wneud hynny.

Er eu bod y tu hwnt i gwmpas y negodiadau â'r UE, mae Cymru hefyd yn elwa ar fuddsoddiad sylweddol gan yr UE ar ffurf Cronfeydd Strwythurol yr UE a thaliadau'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (PAC). Mae'r hyn a ddaw yn lle'r cyllid hwn bellach yn faterion domestig i'r DU ac mae Llywodraeth Cymru wedi'i gwneud yn glir bod rhaid cadw at yr addewidion a wnaed yn ystod ymgyrch y refferendwm na fyddai Cymru "geiniog ar ei cholled". Yn ogystal, ni all Llywodraeth y DU ddefnyddio'r ffrydiau cyllido newydd i gymryd pwerau yn ôl, pwerau y mae Llywodraeth Cymru yn eu harfer ers 20 mlynedd gan arwain

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

datblygiad a gweithrediad rhaglenni cronfeydd strwythurol yr UE yng Nghymru.

## Rhan 2: Partneriaeth economaidd

### Amcanion ac egwyddorion

Mae'r dystiolaeth yn glir mai'r pellaf y mae'r DU yn symud oddi wrth yr integreiddio economaidd y mae'r Farchnad Sengl a'r Undeb Tollau yn ei ddarparu, y mwyaf fydd y niwed economaidd. Rydym yn parhau i gredu y gallai perthynas â'r UE yn y dyfodol sydd wedi'i seilio ar fodel Cytundeb Masnach Rydd arfaethedig Llywodraeth y DU greu niwed enfawr i Gymru. Mae'r UE wedi'i gwneud yn glir y bydd mynediad at farchnadoedd yr UE yn lleihau os nad yw'r DU yn ymrwmo i chwarae teg er mwyn sicrhau cystadleuaeth agored a theg. Mae Llywodraeth Cymru yn glir felly bod rhaid i unrhyw gytundeb masnach rydd â'r UE yn y dyfodol flaenoriaethu mynediad at farchnadoedd yr UE er mwyn lleihau rhwystrau masnach gan sicrhau bod masnach mor esmwyth â phosib.

Mae'r gwaith dadansoddi diweddaraf, sydd wedi'i grynhoi yn adroddiad Prif Economegydd Llywodraeth Cymru (gweler Atodiad B), yn dangos y bydd economi'r DU yn ei chyfanrwydd yn dioddef effaith negyddol o dan unrhyw senario lle caiff rhwystrau masnach sy'n dariffau a rhwystrau masnach heblaw am dariffau o fewn yr UE eu cyflwyno. Po fwyaf yw'r rhwystrau, y mwyaf fydd yr effaith.

Yng Nghymru, mae 60% o'r holl nwyddau sy'n cael eu hallforio'n rhyngwladol o Gymru yn mynd i'r UE, o'i gymharu ag ychydig o dan 50% ar gyfer y DU gyfan. Dengys hyn y ddibyniaeth uwch sydd gan Gymru ar fasnach â'r UE. O ganlyniad, bydd Cymru yn dioddef yn fwy os caiff rhwystrau masnach ychwanegol eu cyflwyno. Mae'r gwaith dadansoddi hefyd yn dangos y bydd llawer o sectorau yng Nghymru sy'n ychwanegu gwerth uchel (peirianeg awyrofod, modurol a thrydanol) yn agored i risgiau sylweddol os oes rhwystrau ychwanegol i fasnach a llai o fynediad at ymchwil ac arloesedd yr UE.

Er y croesawir yr ymrwymiad i sicrhau na cheir unrhyw dariffau, ffioedd na chyfyngiadau meintiol, mae rhwystrau heblaw am dariffau yn peri pryder

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

arbennig mewn llawer o sectorau sy'n dibynnu ar drefniadau masnachu mewn union bryd â'r UE.

Wrth i Lywodraeth y DU ddatblygu polisi masnach annibynnol ar gyfer y DU rhaid blaenoriaethu marchnad yr UE. Does dim tystiolaeth gredadwy sy'n awgrymu y bydd y gallu i negodi'n annibynnol am gytundebau masnach yn gwneud iawn am y fasnach a gollir yn Ewrop neu o gytundebau masnach rydd â gwledydd eraill yr ydym yn cael atynt drwy'r Undeb Tollau. Bydd cytundebau masnach rydd yn gymhleth ac yn anodd eu negodi a bydd grym negodi annibynnol y DU yn anochel yn llai o lawer na grym negodi'r UE. Nid yw Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi asesiad economaidd wedi'i ddiweddarau ar gyfer y cytundeb presennol. Ond mae ei dadansoddiad blaenorol o gytundeb Theresa May yn awgrymu y bydd y buddion economaidd a geir drwy gytundebau masnach newydd oddeutu +0.2% o gynnyrch domestig gros. Ar y llaw arall, bydd perthynas fwy llac â'r UE ar sail trefniadau cytundeb masnach rydd yn arwain at golled economaidd sylweddol (-6.7% o gynnyrch domestig gros) o'i gymharu â mynediad llawn at farchnad sengl yr UE.

Os cytundeb masnach rydd fydd sail perthynas y DU â'r UE yn y dyfodol, rhaid i'r DU geisio'r cydweddiad agosaf posibl â'r UE. Po agosaf y gall y cytundeb hwn efelychu'r trefniadau masnachu presennol, y lleiaf fydd yr effeithiau economaidd negyddol. Mae'r dystiolaeth yn cefnogi blaenoriaethu mynediad at yr UE a sicrhau cyn lleied â phosib o rwystrau masnach sy'n dariffau a rhwystrau masnach heblaw am dariffau.

## Nwyddau

Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu'r ymrwymiad y dylai'r bartneriaeth economaidd sicrhau na cheir unrhyw dariffau, fffioedd na chyfyngiadau meintiol. Ond, credwn fod angen i'r cytundeb masnach rydd fynd ymhellach er mwyn sicrhau i'r graddau mwyaf posibl nad oes unrhyw rwystrau nad ydynt yn dariffau yn bodoli i fasnachu. Yma, rydym yn herio dull gweithredu Llywodraeth y DU o geisio symud oddi wrth reolau a rheoliadau'r UE, gan fod hyn yn peryglu cael mynediad dirwysr at farchnadoedd yr UE. Mae darllen y testun ym mharagraff 23 yn ofalus ynghylch agweddau rheoleiddiol yn cadarnhau hyn. Mae'r testun yn nodi: '... the Parties will put in place provisions to promote regulatory

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

approaches that are transparent, efficient, promote avoidance of unnecessary barriers to trade in goods and are compatible to the extent possible' (ein pwyslais).

Yr unig beth a fyddai'n golygu NAD yw hyn yn bosibl yw pe bai'r DU yn creu gwahaniaeth. Adeg dechrau'r negodiadau, ceir cydweddiad o 100%, ac ni fydd hynny'n newid oni bai bod Llywodraeth y DU yn mynd ar drywydd hynny fel mater o bolisi. Ond i ba ddiben?

Eto, mae dadansoddiad Llywodraeth y DU yn glir bod y manteision sy'n gysylltiedig â hyblygrwydd rheoleiddiol (+0.1% o gynnyrch domestig gros) lawer yn llai na'r costau economaidd a fyddai'n gysylltiedig â gwanhau ein mynediad at farchnad sengl yr UE (-6.7% o gynnyrch domestig gros) mewn perthynas economaidd yn seiliedig ar gytundeb masnach rydd.

Mae'r manteision o gynnal mynediad dirwysr at farchnadoedd yr UE lawer yn fwy nag unrhyw fanteision canfyddiadol sydd ynghlwm wrth symud oddi wrth reoliadau'r UE. Mae Llywodraeth Cymru yn credu bod ymrwymo i sicrhau cystadleuaeth deg ac agored a chydweddiad â'r rheoliadau hynny sy'n sicrhau bod nwyddau yn gallu cael eu masnachu heb wiriadau rheoleiddiol, yn elfennau hanfodol o unrhyw gytundeb masnach rydd â'r UE, a rhaid rhoi blaenoriaeth i hynny.

Mewn nifer o feysydd, byddai'n amhosibl neu'n aneffeithiol iawn symud oddi wrth drefniadau sefydledig sy'n cael eu parchu. Mae angen i Lywodraeth y DU fynd ymhellach na 'pharhau i gydweithredu' ag asiantaethau megis yr Asiantaeth Feddyginiaethau Ewropeaidd, yr Asiantaeth Gemegion Ewropeaidd ac Asiantaeth Diogelwch Hedfan Ewrop. Mae Llywodraeth Cymru yn credu y dylai Llywodraeth y DU negodi er mwyn parhau i fod yn aelod o'r asiantaethau hyn fel rhan o gytundeb cynhwysfawr.

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi'n gryf fesurau i osgoi gorfodi ffin ar y tir yn Iwerddon, ac rydym yn rhoi'r pwyslais mwyaf ar gadw heddwch. Fodd bynnag, ni allwn anwybyddu'r goblygiadau posibl ar gyfer economi Cymru a allai godi yn sgil y Protocol ar Iwerddon / Gogledd Iwerddon. Mae'n anochel y bydd y trefniadau'n cael effaith ar fasnachu rhwng Cymru ac ynys Iwerddon. Mae gwaith ymchwil gan Arsyllfa Polisi Masnach y DU yn dangos bod risgiau

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

sylweddol i Gymru o ganlyniad i'r Protocol ar Iwerddon/Gogledd Iwerddon, wrth i Lywodraeth y DU hefyd geisio sicrhau hyblygrwydd i bennu rheoliadau domestig y DU ar safon is na'r rheini a bennir gan yr UE. Mae Blwch 2 yn rhoi crynodeb o'r prif oblygiadau ar gyfer Cymru yn sgil y trefniadau protocol, fel y'u pennir yn y Cytundeb Ymadael a nodir yn adroddiad Arsyllfa Polisi Masnach y DU.

## **Gwasanaethau a Buddsoddi; Gwasanaethau Ariannol; Digidol; Symudiad Cyfalaf; Eiddo Deallusol**

Er ein bod yn derbyn nad yw'r Farchnad Sengl ar gyfer gwasanaethau wedi'i datblygu gymaint â'r farchnad ar gyfer nwyddau, mae'r dystiolaeth yn glir y byddai symud oddi wrth y trefniadau presennol yn niweidio sawl rhan o economi'r sector gwasanaethau. Mae gan Gymru nifer o sectorau lle gallai rhwystrau ychwanegol i fasnachu fod yn ofnadwy o niweidiol. Y maes allforio mwyaf o ran y sector gwasanaethau yng Nghymru yw gwasanaethau sy'n gysylltiedig â chyflenwi nwyddau wedi'u gweithgynhyrchu. Yn aml, daw gwerth economaidd gwirioneddol nwyddau wedi'u gweithgynhyrchu sy'n cael eu masnachu gyda'r UE i sectorau megis awyrofod ac uwch-beirianeg o'r contractau gwasanaethau sylweddol a werthir ochr yn ochr â'r nwyddau. Mewn nifer o sectorau, nid ydynt yn gwahaniaethu rhwng cyflenwi nwyddau a gwasanaethau.

Mae'r sector gwasanaethau yn cyfrif am dros dri chwarter o economi'r DU, felly rhaid i'n perthynas â'r UE yn y dyfodol sicrhau bod allforion y sector gwasanaethau yn gallu parhau i gael mynediad at farchnadoedd yr UE heb drethi costus a gofynion adrodd. Rhaid i Lywodraeth y DU sicrhau bod gwasanaethau sy'n gysylltiedig â nwyddau yn gallu parhau i gael eu masnachu heb rwystrau a rhaid i bobl barhau i allu symud rhwng y DU a'r UE er mwyn darparu gwasanaethau defnyddwyr a busnes heb rwystrau newydd.

Mae hyn yn pwysleisio pwysigrwydd sicrhau bod pobl yn gallu symud ar draws ffiniau er mwyn cefnogi anghenion yr economi a gwasanaethau cyhoeddus. Mae cael mynediad at ddata yn sail i bob gweithgarwch o fewn y sector gwasanaethau, ac yma, rydym yn annog Llywodraeth y DU i roi blaenoriaeth i'r angen am gael cytundebau digonolrwydd data a sicrhau bod data yn gallu symud yn hawdd rhwng y DU a'r UE, fel sy'n wir ar hyn o bryd.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Rydym hefyd yn glir na ddylai gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru gael eu peryglu gan Lywodraeth y DU sy'n mynd ar drywydd cytundebau masnachu newydd, yn arbennig gydag Unol Daleithiau America. Rhaid i'r GIG a gwasanaethau cyhoeddus allweddol eraill aros yn gadarn o fewn rheolaeth Llywodraeth Cymru. Rhaid i'r GIG beidio â bod yn rhan o unrhyw gytundeb masnachu yn y dyfodol â'r UE, ac ni ddylai chwaith fod yn rhan o unrhyw gytundeb masnach rydd gyda gwledydd eraill. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo'n llwyr i amddiffyn dyfodol y GIG yng Nghymru.

Gan gydnabod y gwerth y mae Dangosyddion Daearyddol wedi'i roi i sectorau pwysig yng Nghymru, gan gynnwys Cig Oen a Chig Eidion o Gymru, rydym yn cytuno â'r darpariaethau (paragraff 43) ynghylch yr angen i amddiffyn eu dangosyddion daearyddol mewn modd priodol.

## Caffael cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi dull goddefol ar y cyfan o gaffael cyhoeddus yn unol ag egwyddorion Sefydliad Masnach y Byd, yn amodol ar y datganiad uchod am y GIG. Credwn fod cyd-destun priodol ar gyfer caffael cyhoeddus sy'n cydnabod y manteision cymdeithasol a chymunedol.

## Symudedd

Er ei fod y tu hwnt i gwmpas y Datganiad Gwleidyddol, mae Llywodraeth Cymru yn anghytuno â'r ffordd y mae Llywodraeth y DU yn edrych ar fewnfudo, a'r datganiad llym na fydd y rhyddid i symud yn weithredol rhwng y DU a'r UE bellach.

Yn unol â'n safbwynt y dylem sicrhau cyn lleied o rwystrau â phosibl er mwyn sicrhau'r berthynas economaidd agosaf bosibl â'r UE, a phwysigrwydd yr UE o ran ein perthynas fasnachu, rydym yn parhau i gredu bod achos cryf dros gael dull gweithredu penodol, ar sail gyfatebol, i alluogi dinasyddion o wledydd yr UE i fudo i'r DU. Rydym yn cefnogi system o symud yn rhydd, mewn perthynas â gwaith, fel sail ar gyfer cytundeb yn y dyfodol. Rydym yn credu y dylai dinasyddion Cymru/y DU gael yr hawl i symud yn rhydd o fewn yr UE, os oes

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ganddynt swydd i fynd iddi neu os ydynt yn gallu cael swydd o fewn cyfnod byr ar ôl cyrraedd (6 mis). Credwn y dylai dinasyddion yr Undeb Ewropeaidd/Ardal Economaidd Ewropeaidd gael manteisio ar yr un hawliau, yn gysylltiedig â gwaith, yng Nghymru/y DU.

Mae Llywodraeth Cymru yn credu bod y polisi hwn wedi arwain at fanteision i bawb, ac rydym yn parchu ac yn dathlu'r cyfraniad y mae dinasyddion yr UE wedi'i wneud yng Nghymru.

Mae'n siomedig dros ben felly fod Llywodraeth y DU wedi cynnig cyflwyno dull gweithredu o ddethol ar sail sgiliau a chyflog mewn perthynas â mewnfudo. Credwn y bydd hyn yn gwaethygu effeithiau cymdeithasol ac economaidd negyddol diangen yng Nghymru ar ôl Brexit.

Er bod Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r gofyniad am fframwaith ar symudedd, dylai hwn fod yn gysylltiedig â dull gweithredu ar fewnfudo sy'n cefnogi anghenion yr economi a gwasanaethau cyhoeddus. Gyda'r polisi domestig cywir yn ei le ar gyfer mewnfudo, mae llawer llai o angen cymryd rhan mewn trafodaethau manwl ar symudedd.

## Cludiant

Mae er budd cyffredinol i'r DU a'r UE gytuno ar y gydlyniaeth agosaf bosibl o ran trefniadau cludiant mewn perthynas ag awyrofod, ffyrdd, rheilffyrdd a'r môr, ar gyfer cludo nwyddau a theithiau personol. Bydd yn fanteisiol i Gymru a'r DU gytuno ar gydweithredu mewn modd sydd mor agos â phosibl i hwnnw sy'n weithredol o fewn yr UE.

## Ynni

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno ar y dull gweithredu a awgrymir mewn perthynas ag ynni a nwy, a chydweithredu yn y sector niwclear sifil. At hynny, rydym yn cytuno ar y cydweithredu agos sy'n cysylltu'r system fasnachu o ran allyriadau nwyon tŷ gwydr y DU â system fasnachu Allyriadau yr UE. Rydym yn cytuno y dylai'r DU gadw o leiaf yn gyson â safon yr UE.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).



## Cyfleoedd pysgota

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno bod angen cadarnhau cytundeb pysgodfeydd newydd erbyn 1 Gorffennaf 2020. Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn rhan o'r negodiadau ar bysgodfeydd am dros ddau ddegawd, ac mae'n hanfodol ein bod yn cael dull o ymdrin â negodiadau sy'n gyson ar draws y DU.

Mae cael mynediad dirwystyr at farchnad yr UE hefyd yn hollbwysig i ddiwydiannau bwyd môr Cymru, yn arbennig allforion pysgod cregyn byw, lle y gallai unrhyw oedi fod yn angheuol i'r cregyn gleision a'r wystrys sy'n cael eu hallforio, ac i'n busnesau. Mae angen amgylchedd masnachu nad yw'n rhoi pysgodfeydd a busnesau cynhyrchu dyframaethu yng Nghymru o dan anfantais o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol.

## Cydweithredu byd-eang

Rydym yn cytuno â'r testun ynghylch cydweithredu byd-eang ar y chwe maes a nodwyd (y newid yn yr hinsawdd, datblygu cynaliadwy, llygredd trawsffiniol, iechyd y cyhoedd ac amddiffyn defnyddwyr, sefydlogrwydd ariannol, diffyndollaeth masnach).

## Cystadleuaeth deg ac agored

Mae Paragraff 77 o'r Datganiad Gwleidyddol yn dangos yn fwy graffig nag unrhyw un arall y dryswch a'r camliwio sydd wrth wraidd safbwynt Llywodraeth y DU. Mae Llywodraeth y DU yn pwysleisio'n gyson ei dymuniad am gymhwysedd annibynnol ar bolisiâu; er hynny mae'n cydnabod, yn y testun hwn, mor bwysig yw cael set eang o safonau cyffredin sy'n cwmpasu cymorth gwladwriaethol, safonau cymdeithasol a chyflogaeth, y newid yn yr hinsawdd, a materion perthnasol yn ymwneud â threthi.

Mae ehangder y cytundeb sy'n angenrheidiol er mwyn rhoi chwarae teg i fasnach – y mae Llywodraeth Cymru yn ei gefnogi mewn egwyddor – mor sylweddol fel ei fod yn gwneud angen Llywodraeth y DU am amrywiant amlwg yn ymarferol amherthnasol. Gellir osgoi'r ystumio hwn yn syml iawn drwy

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

fabwysiadu polisi Llywodraeth Cymru o gydweddu â rheolau a rheoliadau'r UE sydd eu hangen i sicrhau bod masnachu'n digwydd yn ddirwysr rhwng y DU a'r UE.

## Protocol Iwerddon/Gogledd Iwerddon: Goblygiadau i Gymru

Comisiynodd Llywodraeth Cymru Arsyllfa Polisi Masnach y DU i nodi'r prif broblemau a allai godi o ganlyniad i fabwysiadu'r Protocol ar Iwerddon/Gogledd Iwerddon fel y nodir yn y Cytundeb Ymadael.

Mae'r Arsyllfa yn credu mai dyma fyddai'r prif oblygiadau i Gymru yn sgil y protocol:

- Byddai cynhyrchwyr ym Mhrydain Fawr (gan gynnwys cynhyrchwyr o Gymru) yn debygol o golli eu cyfran yn y farchnad yng Ngogledd Iwerddon, gan y bydd nwyddau a anfonir o Brydain i Ogledd Iwerddon bellach yn wynebu gwiriadau newydd, a thollau o bosibl, a gwiriadau rheoleiddiol/gweinyddol eraill, tra bydd masnachu rhwng Gogledd Iwerddon a'r UE (yn arbennig Gweriniaeth Iwerddon) yn parhau i fod yn ddirwysr.
- Os bydd Prydain Fawr yn llacio ei rheoliadau mewn perthynas â rheoliadau'r UE, mae'n bosibl y bydd cynhyrchwyr Gogledd Iwerddon yn gweithio i gostau uwch na chwmnïau Prydain, gan y bydd dal angen i gynhyrchwyr Gogledd Iwerddon gynhyrchu i safonau'r UE. Mae'n bosibl felly y bydd cwmnïau Gogledd Iwerddon yn ei chael yn anodd cystadlu yn y farchnad Brydeinig.
- Po fwyaf o rwystrau a geir i fasnachu rhwng y DU a'r UE (yn enwedig Gweriniaeth Iwerddon), a pho leiaf yw'r gwiriadau ar y ffin rhwng Prydain a Gogledd Iwerddon, po fwyaf o ysgogiad fydd i newid y llwybrau masnachu o Weriniaeth Iwerddon a Phrydain, i Ogledd Iwerddon a Phrydain. Mae'n debygol y bydd hyn yn effeithio ar faint o nwyddau sy'n cael eu cludo drwy Gymru i Iwerddon. Mae'n bosibl y bydd yr effaith fwyaf ar lwythi ar gyfer Gogledd Iwerddon, sy'n cael eu hanfon o Gymru drwy Weriniaeth Iwerddon ar hyn o bryd.
- Heb amheuaeth, bydd ymdrin ag unrhyw wiriadau newydd sy'n ofynnol wrth fasnachu â'r UE yn gofyn am fwy o seilwaith ffiniau ym mhorthladdoedd

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cymru, megis Caergybi, Doc Penfro ac Abergwaun. Bydd oedi yn sgil gwiriadau wrth ffiniau yn arbennig o broblematig ar gyfer cynhyrchion bwyd darfodus, sy'n cyfrif am gyfran gymharol fawr o'r nwyddau sy'n cael eu cludo rhwng Caergybi a Dilyn.

**Mae'r adroddiad llawn ar gael yma.**

## Rhan 3: Partneriaeth ddiogelwch

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi cydweithrediad llawn a chynhwysfawr â'r UE ar y sbectrwm ehangach o faterion yn ymwneud â diogelwch.

Yma, rydym yn galw ar i Lywodraeth y DU negodi cyfranogiad yn y dulliau a'r trefniadau cydweithredu sy'n cadw ein dinasyddion yn ddiogel, ac yn cefnogi ein hasiantaethau sy'n gorfodi'r gyfraith. I gefnogi hyn, rydym yn galw ar i'r UE edrych y tu hwnt i gynseiliau trydydd gwledydd ac i gydnabod y gwerth y mae'r DU yn ei gynnig o ran cydweithredu ar ddiogelwch ar draws Ewrop.

## Rhan 4: Trefniadau sefydliadol a threfniadau llorweddol eraill

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod rhaid i'n perthynas â'r UE yn y dyfodol fod yn seiliedig ar fframwaith sefydliadol cryf.

Mae angen i'r fframwaith hwn adlewyrchu pa mor agos yw'r cydberthnasau a negodwyd, a chefnogi'r gwaith o roi'r cytundebau ar waith. Rhaid i'r fframwaith hefyd gael yr oruchwyliaeth briodol a phroses i reoli unrhyw anghydfodau.

Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu'r ymrwymiad i gael Cyd-bwyllgor ar gyfer rheoli'r trefniadau gweithredu. Gan fod y broses o weithredu nifer o agweddau ar ein perthynas yn y dyfodol o fewn cymhwysedd Llywodraeth Cymru, mae'n hanfodol ein bod yn cael ein cynrychioli, ac yn cymryd rhan lawn yn y ffordd y caiff y Cyd-bwyllgor ei lunio a'i redeg.

Ni ddylai llinellau coch annoeth ar rôl sefydliadau'r UE a Llys Cyfiawnder yr

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Undeb Ewropeaidd wanhau'r gwaith o weithredu perthynas y DU â'r UE yn y dyfodol, na dylanwadu ar siâp a natur y berthynas honno.

## Rhan 5: Proses arfaethedig

Y cam cyntaf i unrhyw Lywodraeth gyfrifol yn y DU yw rhoi'r gorau i'w dull hollol afrealistig o ymdrin â negodiadau, a chydabod y gwirionedd nad oes modd cynnal negodiadau priodol ar gynnal perthynas wirioneddol uchelgeisiol â'r UE yn y dyfodol o dan fygythiad dyddiad terfyn pendant, sef mis Rhagfyr 2020. Nid ydym yn credu bod modd sicrhau'r cytundeb gorau mewn ychydig fisoedd yn unig. Rhaid i Lywodraeth y DU fod yn agored i'r posibilrwydd o ymestyn y cyfnod pontio y tu hwnt i fis Rhagfyr 2020.

Yn ystod y cyfnod pontio, rhaid canolbwyntio ar negodi'r berthynas agos â'r UE yn y dyfodol, fel y nodir uchod. Rhaid i Lywodraeth y DU roi blaenoriaeth i berthynas economaidd y DU â'r UE, fel ein partner masnachu agosaf a phwysicaf. Os yw hynny'n golygu gohirio negodiadau â'r Unol Daleithiau a gwledydd eraill sy'n cael blaenoriaeth, bydded felly.

Mae'n hollbwysig bod Llywodraeth Cymru, a llywodraethau datganoledig eraill, yn rhan o'r negodiadau i lywio dyfodol sy'n gweithio i bob rhan o'r DU. Hyd yma, mae'r llywodraethau datganoledig wedi cael eu trin fel ymgynghorai yn y broses o bennu safbwynt y DU. Nid yw'r broses o rannu gwybodaeth ac o ymgynghori â'r llywodraethau datganoledig wedi bod yn ddigonol, o bell ffordd, er mwyn sicrhau'r trefniadau sy'n angenrheidiol i sicrhau bod safbwyntiau'r DU yn adlewyrchiad gwirioneddol o safbwyntiau pob rhan o'r Undeb.

Mewn nifer o feysydd, mae gweithredu'r berthynas â'r UE yn y dyfodol yn gyfrifoldeb sy'n perthyn i'r llywodraethau datganoledig, ac mae dyfodol yr Undeb yn ei chyfanrwydd yn dibynnu ar gydweithio i sicrhau cyd-gytundeb ar safbwyntiau negodi'r DU. Ni ellir disgwyl inni gydweithredu ar y rhwymedigaethau a roddir ar waith mewn meysydd datganoledig, os nad ydym wedi cael ein cynnwys yn llawn wrth bennu'r rhwymedigaethau hynny. Rhaid i Lywodraeth y DU amlinellu proses glir ar gyfer cytuno ar safbwyntiau'r DU gyfan. Bydd hyn yn gofyn am waith ar y cyd rhwng llywodraethau'r DU ar lefel swyddogion gyda phroses glir i ddod i gytundeb ar lefel weinidogol a phroses i

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ddatrys anghydfodau os oes angen. Rhaid i hyn gychwyn ar ddechrau'r broses wrth gytuno ar y mandadau negodi, a pharhau drwy gydol y negodiadau hyd at eu diwedd.

Rydym wedi bod yn glir na ddylai'r DU, fel arfer, fwrw ymlaen â safbwyntiau'r DU mewn meysydd sydd o fewn ein cymhwysedd ni heb i ni gytuno, a rhaid i Lywodraeth y DU ymrwymo i weithio ar y sail honno.

Mae'r UE yn hollol ymwybodol o'r rôl y mae'r llywodraethau datganoledig yn ei chwarae wrth feithrin y berthynas yn y dyfodol. Trwy fethu â gweithio gyda'r llywodraethau datganoledig, bydd Llywodraeth y DU yn tanseilio safbwynt y DU gyda'r UE.

Ar y llaw arall bydd cynnwys y gweinyddiaethau datganoledig yn llawn yn y broses negodi yn helpu i lunio cytundeb yn seiliedig ar ymrwymiad cadarn a rennir ar draws pob rhan o'r Deyrnas Unedig. Bydd cydweithio ar negodiadau hefyd yn sicrhau bod polisi domestig y DU yn cael ei ddatblygu a'i weithredu'n effeithiol y tu allan i'r UE.

Mae Llywodraeth Cymru wedi defnyddio dull sy'n seiliedig ar dystiolaeth wrth ymdrin ag ymadawiad y DU â'r UE, gan mai dyma'r ffordd orau o ddiogelu buddiannau Cymru. Byddwn yn parhau i fanteisio ar bob cyfle sydd ar gael i ddylanwadu ar y negodiadau er mwyn ceisio'r canlyniad gorau posibl o fewn y cyd-destun newydd a nodir yn y Datganiad Gwleidyddol, ac yn seiliedig ar ganlyniad yr Etholiad Cyffredinol. Rydym yn cydnabod bod angen gweithio gyda'n gilydd ar draws llywodraethau'r DU, a byddwn yn parhau i fod yn bartner adeiladol yn y broses hon.

## **Atodiad A: Cyhoeddiadau Llywodraeth y DU ar Ymadael â'r UE**

**Diogelu Dyfodol Cymru**

**Brexit a Datganoli**

**Brexit a thegwch o ran symudiad pobl**

**Buddsoddi rhanbarthol yng Nghymru ar ôl Brexit**

**Polisi masnach: materion Cymru**

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

**Diwygio trefniadau ariannu a chodi cyllid y DU ar ôl Brexit**  
**Dadansoddiad economaidd o gynigion llywodraeth y DU ar gyfer ymadael â'r UE**

**Cymru: diogelu ymchwil ac arloesedd ar ôl ymadael â'r UE**

**Dyfodol mwy disglair i Gymru: Y rhesymau dros aros yn yr UE**

## **Annex B: UK government proposals for post-Brexit EU trading arrangements: economic implications**

### **Context and purpose**

Previous reports have set out the established consensus amongst mainstream academic and professional economists on the economic implications of Brexit (**Footnote 1**).

This consensus is that both short and long term economic effects will be negative for both the UK as a whole and its constituent countries and regions.

The extent of the economic damage over the longer term will be broadly proportionate to the scale of the additional barriers that are created to trade with the EU. Tariffs, quotas and (other) non-tariff barriers are all important, with some research suggesting that non-tariff barriers arising from divergences in regulation can be even more damaging to trade than tariffs.

Over the shorter term, adverse effects will be driven by anticipation of the longer term consequences and by the disruption created by the transition process.

There is also a consensus that benefits of new trade deals, including with the USA, would be much smaller than the losses incurred from additional barriers to trade with the EU. This reflects the fact that countries trade much more intensively with partners that are close geographically.

The way in which the sterling exchange rate has reacted to “news” about Brexit indicates that market participants share this analysis.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

The broad conclusions just summarised remain valid. This note includes the findings of some more recent analysis, which are consistent with the pre-existing consensus, and draws out the implications for assessing the economic effects the UK government's proposals for its future trading relationship with the EU, in so far as this is currently known.

## **Withdrawal Agreement Bill and short term prospects**

On the assumption that the Withdrawal Agreement Bill (WAB) completes its progress through Parliament on schedule, an abrupt exit from the EU without a transition period at the end of January 2020 appears unlikely. However, if agreement on future trading relations with the EU is not reached during 2020, a disruptive exit, followed by trading on WTO terms, at the end of the transition period in December 2020 remains possible.

Analysis by the Office for Budget Responsibility (OBR), the Bank of England, and others has indicated that the UK economy is now probably at least two per cent smaller than was expected prior to the referendum result.

The bulk of this shortfall is accounted for by weak levels of business investment, which has barely grown in the UK since the referendum, in contrast to the position across the EU and other comparator countries. Both the Bank of England and the National Institute of Economic and Social Research (NIESR) estimate that Brexit-related uncertainty has been associated with a reduction in business investment, with the level in 2019 being around 15 per cent lower than it would otherwise have been.

Weak business investment has been a key factor in the continued lacklustre performance of the UK economy in terms of the growth in productivity and real wages (the latter being driven by the former over the longer term).

In addition, since 2016, consumers have seen their spending power eroded by the effects of the depreciation of sterling on prices. Analysis by the Centre for Economic Performance has shown that this has had the largest effects on people with low incomes, and hence on places with higher concentrations of such people, including Wales.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Nevertheless, consumer confidence and spending has held up relatively well in this adverse context, perhaps reflecting the scepticism of a large segment of the population about the evidence of negative economic consequences from Brexit.

In round terms, the combined effects of reduced business investment and lower consumer spending power means that in 2019 each person in Wales probably had on average real income that was around £450 lower than it would otherwise have been.

Assuming that the WAB passes as scheduled and the UK leaves the EU at the end of January 2020 with the agreement in place, there should be some reduction in the uncertainty facing businesses and consumers. This may lead to some revival in business investment and help maintain consumer confidence.

However, any such effects are likely to be very modest, and could easily be more than offset by renewed uncertainty about the future trading arrangements that would follow the end of the transition period. If this happens, the previously cited reduction in business investment could continue.

Additional uncertainty could arise from the likelihood that not everything will be agreed by December 2020. For instance, Michel Barnier recently stated that:

“ It is unrealistic that a global negotiation can be done in 11 months, so we can't do it all.” ”

There is a real risk that, as a result of continuing uncertainty, some businesses which have held back on major investment decisions over the last few years may reach a 'tipping point' and decide that significant downscaling, or even closure, is the rational response.

The NIESR has estimated that, over the next few years, uncertainty associated with the Brexit process could result in UK national income being 2 to 3% lower than it would otherwise have been.

Should the UK fail to reach an agreement on future trading relations with the EU by December 2020 and starts to trade on WTO terms in 2021, the risk of recession in 2021 would be high.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).



In any event, the constrained levels of business investment experienced over the last few years will leave a legacy in terms of weakness in productivity growth unless or until the shortfall is made good.

The Bank of England's most recent forecasts indicate that growth over the next few years will be lower than previously assumed even if the UK government's apparent preference for a limited Free Trade deal is implemented as planned. The previous forecasts were based on an average of possible outcomes for post Brexit trading relationship with the EU and the Bank attributes some of the reduction in growth to the fact that effects of the proposed arrangements are worse than this average.

## **Future trading relations with the EU and longer term prospects**

Despite the publication of the WAB and the existence of the Political Declaration about future trading relations between the UK and the EU, these relations remain a matter of considerable uncertainty. The Political Declaration is not binding, and the real intentions of the UK government are unclear, and could change, as various constraints and consequences emerge during the negotiation period.

Furthermore, while there is a consensus about the nature and broad scale of the longer term negative effects of different forms of trading relationship, as described above, mainstream analysis has yielded a range of numerical estimates for each option. The nature of economic modelling and the unavoidable uncertainties make this lack of precision inevitable. However, this should not undermine confidence in the broad messages, which are grounded in well-established economic theory and confirmed empirically on the basis of changes in outcomes where trading relationships have changed in other cases.

Selected recent estimates of long run effects from the CEP and NIESR are shown in Table 1. Estimates from analysis undertaken for the previous UK government are also included for comparison. The figures in the table represent annual effects in around 10 years' time.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Erch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

These estimates are representative of the range of estimates made by mainstream analysts. No estimate is shown for the combination of Efta/EEA membership with participation in a Customs Union. In economic terms, this combination (which in the table would combine the first row with elements of the second row) would result in minimal negative economic effects when compared with remaining in the EU.

The effects shown in the table can be interpreted as the impact on the annual real incomes of UK citizens. Over the longer term, these effects will be felt mainly in terms of lower real wages, rather than lower employment, as wages adjust to reflect productivity that is lower than it otherwise would be. Reduced funding for, and hence poorer, public services also seem an inevitable consequence of a weaker tax base.

It should be noted that the figures in Table 1 reflect the difference that Brexit is expected to make to UK economic outcomes over a ten to fifteen year period, rather than a forecast of those outcomes themselves. Economic forecasting of the latter kind is extremely challenging and has a poor track record.

## Table 1: Estimates of long run economic effects of Brexit

Long run change in income per head (per year)

	CEP*	UK govt**	NIESR***
Efta/EEA	-4.3%	-1.4%	n/a
May's deal	-4.8%	-2.1%	-1.9%
Current deal/FTA	-6.4%	-4.9%	-3.0%
WTO	-8.1%	-7.6%	-3.7%

\* Centre for Economic Performance. Equivalent results also obtained by UK in a Changing Europe, using a similar modelling approach.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

\*\* Long Term Economic Analysis, published November 2018. Assumes no change in migration and “more realistic” scenario for May’s deal.

\*\*\* National Institute for Economic and Social Research. Effects are lower than CEP and UK government as wider evidence on productivity effects is not included.

The estimates in the table include some effects on productivity. There is good evidence that open markets, wider and deeper competition, and trade are all good for productivity (and hence real wages) over the long run. The scale of the effects are particularly difficult to estimate with precision but should be included because analysis suggests they are large. The estimates made by NIESR are more cautious in this respect, and may represent an underestimate.

As just noted, it is currently unclear which form of trading relationship the UK government and EU will eventually agree. Present indications are that the UK government’s intention is to pursue a limited free trade agreement (FTA) which would have an impact on real incomes of up to around 6% per annum in the longer run, as indicated by the column in the table. In today’s terms, this would be equivalent to around £1,300 per head each year in Wales.

With a limited FTA with the EU the UK government would be free to pursue its own free trade deals with other countries. Economic analysis undertaken by the previous UK government has shown that any positive effect on incomes would be small, perhaps 0.2%, and very far from compensating for the losses associated with Brexit. Similarly, analysis shows that the benefits of any changes to UK regulations would be very small (if they exist at all).

The future approach of the UK government to migration will also impact on the level of national income. The estimates in the table assume only limited changes to total levels of migration. While more restrictive migration would reduce total national income, its effect on real income per head for existing residents would be much more modest.

Lower growth will result in a tax base, and tax revenues, that are smaller than they would otherwise be. This means that either public spending has to be lower or government borrowing has to be higher. Broad estimates of the annual shortfall in UK government revenues, expressed in today’s terms are shown in

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Table 2. These estimates are based on analysis by the organisations stated, but not necessarily expressed by them in the same terms.

## Table 2: Estimates of long run economic effects of Brexit on UK tax revenues

Long run change in tax revenues (per year)

	CEP	UK govt	NIESR
Efta/EEA	-£39 billion	-£13 billion	n/a
May's deal	-£44 billion	-£19 billion	-£17 billion
Current deal/FTA	-£56 billion	-£45 billion	-£27 billion
WTO	-£74 billion	-£69 billion	-£34 billion

Purely for illustration, the Welsh “population share” of the annual tax revenue reduction estimated by the CEP to occur under a deal of the kind currently proposed would be around £2.7 billion.

## Sectoral and spatial impacts

The analysis described above has been undertaken at the UK level. The effects in Wales are expected to be broadly similar in both nature and scale.

The economy in Wales is deeply embedded within the wider UK economy, with important linkages arising from ([Footnote 2](#)):

- businesses engaged in production across the boundary
- cross border supply chains
- trade flows of finished goods and services
- commuting flows and labour market interdependencies
- fiscal transfers

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

- a common monetary and fiscal policy framework
- sterling exchange rate effects, which erode real incomes and spending power across the UK.

Unsurprisingly in this context, over the short to medium term, and when assessed on a “per head” basis (**Footnote 3**), the economy in Wales follows a similar trajectory to that of the UK as whole, albeit with some random variation from one period to next (**Footnote 4**).

Some analysis has indicated that the adverse effects of Brexit on Wales could be rather greater than the average for the UK as a whole. This is because the sectors within manufacturing in which Wales specialises are particularly dependent on European markets. However, much depends on the form that Brexit takes and the nature of the additional frictions that are introduced.

Reflecting this, analysis of an outcome in which near-single market arrangements are retained for goods, but not services, suggests the greatest impacts could be in regions that are serviced-dominated, particularly London. On the other hand, were significant barriers imposed on trade in goods, the impact would be felt most in areas that specialise most in manufacturing, including of course Wales.

In addition, research undertaken for the Welsh Government by Cardiff Business School indicated that business-specific factors (such as their specific role in particular supply chains) could be more important for their prospects than the broad sector to which they belong.

Such considerations limit the value of simple assessments of spatial effects across Wales based on sectoral exposure. The linkages described above result in the transmission of effects geographically, with, in most places, indirect and economy-wide effects likely to dominate direct local impacts (**Footnote 5**).

Furthermore, over the long run, the impact of the more adverse Brexit scenarios is likely to take the form of reductions in investment and lower productivity growth, rather than easily identifiable job losses and plant closures.

Even where such losses and closures occur, it will often be difficult to attribute

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Enwch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

them unambiguously to Brexit. The economy is in a constant state of 'churn' and restructuring, with around 2,000 jobs both lost and created in a typical week in Wales. In general, this churn is accommodated within local labour markets through the process of creative destruction.

The lesson of both previous economic slowdowns and periods of heightened structural change (such as in the 1980s), is that the people who suffer most are those who are already most disadvantaged in labour market terms – typically those with lower skill levels and with disability or ill health or who are from equality groups that suffer adverse labour market outcomes. The places that suffer most tend to be those which have the highest concentrations of people with the characteristics just described.

The most severe effects are likely to be found in places where such concentrations of disadvantage combine with a high share of employment in adversely affected businesses and a local economy which is less resilient. However, the complexities described above in identifying vulnerable businesses imply that case specific analysis is a more realistic way of identifying heightened vulnerability than generic modelling.

A key consequence of the reduced growth expected under the new trading arrangements is a tax base that is weaker than otherwise. It is therefore likely that less affluent areas that are disproportionately dependent on public funds will suffer the most. This obviously includes Wales, and such effects would be compounded if the funding Wales currently receives from the EU was not to be fully replaced by the UK government on a continuing basis.

### **[1] Economic analysis of UK government's proposals for EU exit** **Written Statement: Updated analysis of the economic implications of the UK's exit from the European Union**

**[2]** For the first 3 of the factors that follow, the existence of a legal and regulatory context that is largely common to Wales and England and geographic proximity are the key enablers.

**[3]** Both population and total GVA have grown more slowly in Wales than is the case for the UK as a whole.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

[4] The Welsh Government holds crucial policy levers, but these operate mainly on the 'supply' side of the economy and would be expected to impact mostly over the medium to long term.

[5] There may be important exceptions where a sector, or even individual business is highly dominant in a less resilient local economy.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

## Ynghylch y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn gopi o'r dudalen we [Y berthynas rhwng y DU a'r UE yn y dyfodol: blaenoriaethau negodi i Gymru](#) a lawrlwythwyd.

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch; darllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).



Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/y-berthynas-rhwng-y-du-ar-ue-yn-y-dyfodol-blaenoriaethau-negodi-i-gymru.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).